

Firmy mohou být bez plynu dřív, než Putin řekne. Nedostávají nové smlouvy

SZ seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-firmy-firmy-mohou-byt-bez-plynu-driv-nez-putin-rekne-nedostavaji-nove-smlouvy-211980

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

Nová smlouva na dodávky energií kdysi nebyla problém, nyní se ale někteří podnikatelé nestačí divit. Obchodníci s energiemi jim přestali nabízet nové kontrakty s fixací cen, někteří už jim nechtějí poskytnout ani dodávku s burzovními cenami.

Jan Matyáško, manažer pro korporátní klientelu ze společnosti Optimal Energy, sháněl dodavatele pro řetězec hotelů a společenství vlastníků bytových jednotek, který by jim cenu energií zafixoval. „Hotely mají velkou spotřebu, takže na poptávku pro ně jsem většinou ani nedostal odpověď. V podstatě jediný, kdo projevil zájem o SVJ, byly Innogy a ČEZ ESCO,“ popisuje Matyáško.

У Чехії створили онлайн-курс чеської для українців

20. 8. 8:00

Z patnácti oslovených dodavatelů tak pozitivně reagovali pouze dva. Zbytek společností zájem o velký odběr odmítl a cenovou nabídku ani nepředložil, což zdůvodňoval kritickou situací na trhu s energiemi.

„Bohužel aktuálně takto velké odběry nepřebíráme,“ reagoval jeden z obchodníků. „V současné době nezpracováváme cenové nabídky z důvodů pozastavení registrací nových odběrných míst,“ napsal další a zbylé odpovědi se nesly ve stejném duchu.

Například Innogy nové zákazníky z řad podniků stále přijímá, což potvrdil mluvčí společnosti Martin Chalupský.

„Cena je však extrémně volatilní. Dokážeme ji garantovat pouze v řádu hodin a zafixovat pro konkrétního zákazníka,“ říká. Innogy tak naceňuje v omezeném režimu, kdy ceník vychází v určitou hodinu, a pokud ho zákazník akceptuje, musí ještě ten den uzavřít smlouvu.

S potížemi ohledně hledání dodavatele plynu, který by cenu od ledna zafixoval na jeden rok, se potýká také Dopravní podnik města Brna (DPMB). Výběrové řízení na nového dodavatele plynu vypsali již dvakrát, ale ani jednou se nikdo nepřihlásil. „Nejen odběratelé, ale i dodavatelé si jsou vědomi komplikované situace na trhu,“ říká mluvčí DPMB Barbora Doležalová.

Pro DPMB je plyn klíčovou surovinou, protože větší část jeho vozového parku tvoří autobusy na CNG (stlačený zemní plyn).

„Uděláme maximum, abychom plyn na rok 2023 pro DPMB zajistili. Současně se však začínáme připravovat i na varianty, kdy by autobusy na CNG vyjet nemohly,“ říká Doležalová.

┌ Dodavatelé nyní nesou obrovské riziko, protože ceny jsou rekordní a nakupovat energii pro podniky, které zde možná již v únoru nebudou existovat, je extrémně rizikové.

Pokud by pro autobusy na CNG nového dodavatele nesehnali, museli by je nahradit naftovými vozy. „Ve hře by byla i náhrada autobusů trolejbusy tam, kde je totožná trasa,“ dodává mluvčí.

Řada dodavatelů, včetně těch velkých, nyní velkoodběratele požadující fixaci odmítá. „A není se čemu divit. Dodavatelé nyní nesou obrovské riziko, protože ceny jsou rekordní a nakupovat energie pro podniky, které zde možná již v únoru nebudou existovat, je extrémně rizikové,“ myslí si Matyáško.

Například Pražská plynárenská už během května pozastavila příjem nových firemních zákazníků na dodávky plynu i elektřiny.

„Jde o důsledek aktuálně nepřehledné a obtížně predikovatelné situace na trhu,“ uvedl mluvčí Pražské plynárenské Miroslav Vránek. „Ohledně středního odběru a velkoodběru je k dispozici nová produktová nabídka reflektující současnou situaci a se zákazníky to řešíme individuálně,“ sdělil Vránek.

Dodavatelé nemají povinnost nové zákazníky přijímat. „Opravdu tak hrozí situace, že firmy budou mít problém vůbec někde sehnat smlouvu. Hlavně odvětví jako sklářství a podobně, tam se budou dodavatelé bát,“ říká Matyáško. Proto podle něj většina firem nebude mít na výběr a spadne do spotových ceníků, které reflektují aktuální dění na velkoobchodním trhu.

Někteří dodavatelé burzovní tarify byznysovým klientům stále nabízejí. „Každou poptávku zákazníka zároveň individuálně posuzujeme a vyhodnocujeme. Kvůli složité a bezprecedentní situaci na trhu, který je teď i v evropském kontextu ovlivněn mnoha negativními faktory, aktuálně nabízíme krátkodobé kontrakty či produkty na bázi spotu,“ říká mluvčí společnosti E.ON Energie Martina Slavíková.

Fixované produkty ale aktuálně v nabídce nemají, protože nechtějí podniky na delší dobu „zamknout“ na vysokých cenách. „V případě, že se trh uklidní, začneme opět nabízet i dlouhodobější fixní kontrakty. Zároveň pozorujeme, že i firmy reflektují na vysokou volatilitu cen energií a změny na trhu z posledních měsíců, a zvyšuje se i jejich ochota akceptovat spotové produkty,“ popisuje Slavíková.

Fixaci nenabízí ani dodavatel energií Eneka, který dodává na přibližně 13 tisíc odběrných míst. Zákazníkům, kteří by měli o fixaci cen zájem, doporučil raději přejít k jinému dodavateli. Nyní nabízí fixaci maximálně na měsíc nebo dodávky za spotové ceny.

Ceny, na které pekařství přecházejí, jsou nyní několikanásobně vyšší. Pekárny už zasáhlo zdražení plynu o 350 procent.

Například jednomu pekařství oznámil, že ke konci října mu kvůli vážné situaci v energetice vypovídá smlouvu na elektřinu. Pekárna tak dostala na výběr buď přestoupit na produkt reflektující aktuální ceny, nebo si najít jiného dodavatele.

„Ceny, na které pekařství přecházejí, jsou nyní několikanásobně vyšší. Pekárny už zasáhlo zdražení plynu o 350 procent,“ říká Bohumil Hlavatý, výkonný ředitel Svazu pekařů a cukrářů.

Některým podnikům stále dobíhají fixace z loňského roku nebo ze začátku letoška, kdy ceny nebyly tak vysoko. „Je pravda, že pekárny, kterým končí fixace, platí desetinásobek. To je pro ně smrtící, protože plyn pro ně představuje 40 až 50 procent nákladů,“ přibližuje situaci Hlavatý.

Některým společnostem se možná v současné situaci vyplatí setrvat u svého stávajícího dodavatele, protože jim může smlouvu alespoň prodloužit. „Pokud jde o dodávku plynu firmám a velkoodběratelům, o své zákazníky se postaráme. Stávajícím zákazníkům smlouvy obnovujeme,“ sdělil mluvčí PRE Karel Hanzelka.

Najdou se ale i výjimky. „Mám také případy, kdy dva hotely nedostaly nabídku od stávajícího dodavatele,“ popsal Matyáško.

Mnohdy totiž záleží na výši odběru, tedy zda zákazník spadá ještě do kategorie maloodběratele (spotřeba do 630 MWh ročně), nebo zda už jde o velkoodběr.

„U maloobdobitelů počítáme s tím, že takový zákazník u nás bude se svým odběrem pokračovat i v dalším období a zajistíme pro něho dodávku elektřiny anebo zemního plynu,“ říká marketingový ředitel dodavatele Centropol Jiří Matoušek.

Vzhledem k extrémně vysokým cenám elektřiny a zemního plynu však příjem žádostí v poslední době utlumili. „Nevyhledávali jsme příležitosti pro uzavírání nových kontraktů. Takovým zákazníkům je potřeba nabídnout více typů produktů, jako je postupný nákup, fixní cenu pro smluvní období, případně spotový produkt,“ říká Matoušek.

U velkoobdobitelů Centropol zatím bude schopný uspokojit poptávku u elektřiny. „Pro velkoobdobitele v komoditě zemní plyn řešení zatím hledáme,“ sdělil Matoušek.

Dodavatelé jsou nyní při uzavírání nových kontraktů opatrnější. Dlouhodobý vývoj cen mohou jen těžko s jistotou predikovat. Cena elektřiny na burze v Lipsku tento týden překonala rekord 50 euro za MWh (zhruba 12 300 Kč).

Růst ceny pohání také cena plynu a omezování jeho dodávek do Evropy z Ruska. Cena za MWh zemního plynu na virtuálním obchodním uzlu TTF dosáhla 243 eur, což je nejvíce od března. Podle agentury Bloomberg však analytici nepředpokládají, že by zdražování komodit polevilo.